

Проф. В.П. Капелюшний від 2007 р. є головою спеціалізованої вченої ради Д 26.001.01 по захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей «Етнологія», «Всесвітня історія» (до червня 2012 р. також «Українознавство (історія)») при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Він також є членом спеціалізованої вченої ради Д 27.053.01 по захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей «Історія науки і техніки» та «Історія України» при Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди. Під його керівництвом підготовлено одного доктора і 10 кандидатів історичних наук.

Проф. В.П. Капелюшний – відповідальний редактор збірника наукових праць «Етнічна історія народів Європи», член редакційних колегій наукових фахових видань: «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія», збірник наукових праць «Елисавет», «Часопис української історії». Впродовж багатьох років плідно працює в якості наукового консультанта та рецензента багатотомної Енциклопедії Сучасної України.

За вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну наукову і педагогічну працю у 2003 р. В.П. Капелюшний удостоєний почесного звання «Заслужений працівник освіти України». Указом Президента України від 2 квітня 2010 р. обраний членом Громадської гуманітарної ради.

Сердечно вітаючи Валерія Петровича Капелюшного з нагоди 50-річчя з дня народження, бажаємо йому світлої долі, нових професійних звершень, успіху та великого щастя на довгій українській ниві. Дай, Боже, Вам віку довгого та здоров'я доброго.

*«Нехай душа у Вас ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,
Своїм теплом Вас завжди сонце гріє,
Слова подяки лунуть звідусіль.
В житті нехай все буде, що потрібно,
Без чого не складається життя,
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічна нестаріюча душа».*

**Колектив кафедри етнології та
краєзнавства історичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

ШЛЯХЕТНИЙ ІНТЕЛІГЕНТ (ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАНДИДАТА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТА ОЛЕКСАНДРА ЮРІЙОВИЧА КОМАРЕНКА)

Олександр Юрійович Комаренко народився 4 січня 1964 р. у м. Києві в прекрасній родині інтелігентів. Батько, Юрій Григорович (1923–1985 рр.), учасник Великої Вітчизняної війни, працював на відповідальних посадах у структурах Уряду України й Президії НАН України, нагороджений багатьма орденами та медалями. Мати, Наїна Василівна (1933–2010 рр.), відомий вчений-історик, історіограф, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, лауреат Державної премії України. Багато в чому своїм власним прикладом сприяла підвищеному інтересу до історії, який перетворився на справу всього життя.

В 1971–1981 рр. юнак навчався і успішно закінчив Київську середню школу № 57 із поглибленим вивченням англійської мови. Саме за шкільною партою твердо й остаточно вирішив пов'язати свою долю з історією та з історичним факультетом Київського університету імені Тараса Шевченка, куди поступив у 1981 р. на денне відділення. Чому саме на істфак? О.Ю. Комаренко вважав і такої ж думки дотримується тепер, що відповіді практично на всі глобальні та злободенні питання сьогодення приховані саме в історії, яка весь час повторюється.

Навчаючись на історичному факультеті, отримував лише відмінні оцінки. Олександр був іменним стипендіатом, неодноразово перемагав на всеукраїнських і загальносоюзних конкурсах студентських наукових робіт із суспільних наук (ставав лауреатом). Впродовж студентських років обирався на керівні посади факультетських громадських організацій, був заступником голови НТСА університету.

У 1986 р. О.Ю. Комаренко закінчив з відзнакою історичний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка. Після закінчення університету з жовтня 1986 по жовтень 1989 рр. – аспірант з відривом від виробництва кафедри історії народів Росії (нині – кафедра історії Росії) історичного факультету цього ж вузу. В березні 1990 р. він успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: «Робітничий клас України в боротьбі проти милітаризму та війни, липень 1914 – лютий 1917 рр. (на матеріалах губерній Лівобережної та Правобережної України)». Науковим керівником і, більше того, Вчителем з Великої Літери, був доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри Яків Матвійович Серіщев. Зазначимо, що першим офіційним опонентом дисертаційного дослідження став один із визнаних авторитетів історії Росії початку ХХ ст., провідний московський історик, доктор історичних наук, багаторічний головний редактор основного російського історичного журналу «Отечественная история» (раніше – «История СССР») Станіслав Васильович Тютюкін.

З жовтня 1989 р. і по теперішній час О.Ю. Комаренко працює в університеті. 1989–1994 рр. – асистент кафедри історії народів Росії. Січень 1995 – вересень 1996 рр. – доцент кафедри історії Росії. З вересня 1996 р. – доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн. Водночас з травня 2002 р. – заступник декана історичного факультету з наукової роботи та відповідальний секретар «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія»

За час роботи в університеті О.Ю. Комаренко розробив і читає нормативні курси з новітньої історії країн Західної Європи та Північної Америки в 1918–1945 рр., історії країн Скандинавії, спеціальні курси з історії зарубіжних країн. Коло наукових інтересів Олександра Юрійовича – історія України та Росії початку ХХ ст., українська та російська революції, новітня історія США, історія країн Скандинавії, історія європейських монархій.

О.Ю. Комаренко автор і співавтор понад 40 наукових та науково-методичних праць, се-

ред яких: Ставлення пролетаріату України до I світової війни // Український історичний журнал. – К., 1989. – № 8. – С. 68–76; Олександр Шляпников – історик російського робочого руху в роки I мирової війни // Отечественная история. – М., 1992. – № 6. – С. 81–94; До питання про допомогу Сполучених Штатів Америки Україні в боротьбі з голодом 1921–1923 рр. // Історичний журнал. – К., 2003. – № 2. – С. 31–36; Деякі аспекти перебування військ країн Антанти на Півдні України в 1918–1919 роках // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. – К., 2003. – № 68–70. – С. 117–121; Програма громадських робіт як складова частина внутрішньої політики адміністрації Ф.Д. Рузвельта в 30-х рр. ХХ ст. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. – К., 2013. – № 2(115). – С. 22–25 та ін.

О.Ю. Комаренко з листопада 2010 р. по теперішній час – координатор міжнародних програм Спільки ректорів вищих навчальних закладів України; з 2002 р. і до сьогодні – член Вченої Ради історичного факультету; 2002–2004 рр. – член Великої Вченої Ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Олександр Юрійович одним із перших в Україні отримав Стипендію У. Фулбрайта – найавторитетніший міжнародний грант уряду США, і впродовж січня – серпня 1994 р. працював в Стенфордському університеті США. Впродовж 2002–2006 рр. щорічно запрошувався університетом Айови (США) для читання лекцій англійською мовою в рамках виконання партнерської програми між університетом Айови та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка за підтримки Державного Департаменту США.

Багаторічна сумлінна праця О.Ю. Комаренка оцінена Відзнакою III ступеня Вченої Ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Почесною Грамотою Президії НАН України та Центрального Комітету профспілки працівників НАН України; Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України та ін.

Шановний Олександр Юрійовичу! У день Вашого світлого ювілею прийміть найщиріші привітання та побажання здоров'я, щастя, добра, благополуччя, наснаги! Бажаємо Вам зберегти на багато років благородну високість устремлень, шляхетність та галантність справжнього інтелігента, гуманність вчинків і невтомну енергію до великих звершень!

© *Анатолій Коцур*